

KOHTUMÄÄRUS

Kohus	Harju Maakohus, Kentmanni kohtumaja
Kohtunik	Epp Haabsaar
Määruse tegemise aeg ja koht	28. oktoober 2008.a, Tallinn; kirjalik menetlus
Tsiviilasja number	2-08-50169
Tsiviilasi	KL'i avaldus GK „V“ likvideerimismenetluse algatamiseks ja likvideerija määramiseks
Menetlustoiming	avalduse läbivaatamine
Menetlusosalised ja nende esindajad	<ul style="list-style-type: none"> - avaldaja: KL (isikukood XXX; elukoht XXX) - puudutatud isik: GK „V“

RESOLUTSIOON

1. Avaldus rahuldada.
2. Viia läbi sundlõpetatuks loetud GK „V“ likvideerimine.
3. Määrata likvideerijaks AH(isikukood XXX; elukoht XXX).
4. Kanda GK „V“ (asukoha ja aadressiga XXX) mittetulundusühingute ja nende liitude registrisse (ettevõttere registrisse) likvideeritava mittetulundusühinguna.
5. Käesolev määrus kuulub viivitamatule täitmisele.
6. Määrus jõustub selle kättetoimetamisega GK „V“.
7. Toimetada käesolev kohtumäärus menetlusosalistele kätte ning edastada Registrite ja Infosüsteemide Keskusele (asukoht Lõkke 4, Tallinn 19081).

Menetluskulude jaotus

Jätta menetluskulud GK „V“ kanda.

Edasikaebamise kord

Käesoleva kohtumääruse peale võib esitada määruskaebuse Tallinna Ringkonnakohtule Harju

Maakohtu Kentmanni kohtumaja kaudu 15 päeva jooksul arvates määruse kättetoimetamisest.

MENETLUSE KÄIK

21.07.2008.a saabus Harju Maakohtule KL'i avaldus, milles palutakse algatada GK „V“ likvideerimismenetlus ning määrata likvideerijaks AH. Avaldusele on lisatud ka AH'i nõusolek likvideerijaks määramise kohta.

Avalduse kohaselt on GK „V“ moodustatud 03.10.1979.a Tallinna Linna Lenini rajooni TSN Täitevkomitee otsusega nr. 237 ja põhikiri võeti vastu GK-i üldkoosolekul 11.10.1979 aastal. 11. veebruari 1981 aasta Tallinna Linna Oktoobri rajooni RSN Täitevkomitee otsusega nr. 48 eraldati GK-ile garaažibokside ehitamiseks 0,4 ha maa-ala aadressiga XXX. Pärast ehitise valmimist võeti riikliku vastuvõtukomisjoni aktiga ehitise eksploatatsiooni ning tänaseni on kooperatiivi liikmed seda ka kasutanud. Kooperatiiv ei ole registreeritud Eesti Vabariigi ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide registris. 01. märtsiks 1999.a ei esitatud ka avaldust kooperatiivi kandmiseks mittetulundusühingute registrisse.

Käesoleval ajal on endise GK-i „V“ likvideerimismenetlus vajalik läbi viia seoses asjaoluga, et GK „V“ nimel on vara, milleks on 58 garaažiboksist koosnev ehitise aadressiga XXX, Tallinn, mis on kantud ehitisregistrisse nr. 7840108361 all ning GK „V“ liikmed soovivad erastada garaažidealuse ja nende teenindamiseks vajaliku maa.

GK „V“ koosoleku protokollist nähtub, et koosolek on vastu võtnud otsuse, et soovivad GK-i „V“ likvideerida ning GK-ile „V“ kuuluva vara kooperatiivi liikmete vahel jagada. Likvideerimisotsuses on määratud ära ka GK-i „V“ liikmete soov määrata GK-i „V“ likvideerijaks GK-i „V“ liige AH. Likvideerija on andnud GK-i „V“ likvideerijaks määramiseks oma kirjaliku nõusoleku.

Avalduses esitatud taotluste õigusliku alusena on osundatud mittetulundusühingute seaduse (MTÜS) §-le 95.

KOHTUMÄÄRUSE PÕHJENDUSED JA KOHALDATAV SEADUS

Kohus, tutvunud esitatud avaldusega ja selle lisadega, leiab, et avaldus GK-i „V“ likvideerimismenetluse läbiviimiseks ja likvideerija määramiseks on põhjendatud ja kuulub rahuldamisele.

Juhindudes TsMS § 475 lg 1 p 11 on hagita asjaks juriidilise isiku likvideerija määramine. Sama seadustiku § 477 lg 2 kohaselt võib kohus hagita asja läbi vaadata ja lahendada kohtuistungit pidamata, välja arvatud juhul, kui seadusega on sätestatud kohtuistungi korraldamise kohustus. Kohus lahendab asja kirjalikus menetluses.

Vastavalt MTÜS (jõustunud 01.10.1996.a) § 95 lg 1 kehtivale redaktsioonile loetakse sundlõpetatuks ettevõttereregistrisse kantud mittetulundusühingud, nende liidud ning muud mittetulunduslikud ühendused (edaspidi ka *ühendus*), mida ei ole 1999. aasta 1. märtsiks mittetulundusühinguna registrisse kantud või mille registrisse kandmiseks ei ole selleks ajaks registripidajale avaldust esitatud või mille registrisse kandmise avaldus on jäetud pärast seda kuupäeva rahuldamata. Sama paragrahvi lõikes 12² sätestatu näeb ette, et kui pärast ühenduse lõppenuks lugemist ja registrist kustutamist ilmneb, et ühendusel on vara, kuid likvideerimismenetlus on läbi viimata või on vara ettevõttereregistris registreerimata mittetulundusühingul, mis on asutatud enne mittetulundusühingute ja nende liitude seaduse jõustumist kehtinud õigusaktide kohaselt, algatab kohus huvitatud isiku avalduse alusel likvideerimismenetluse, millele kohaldatakse MTÜS § 95 sätteid.

Asja materjalidest nähtuvalt on avaldaja KL GK-i „V“ liige. Kohtu hinnangul saab avaldajat seetõttu lugeda avalduse esitamisel huvitatud isikuks MTÜS § 95 lg 12² tähenduses.

Avaldusele lisatud dokumentidest nähtub, et sundlõpetatuks loetud GK-il „V“ on käesoleval hetkel ehitisregistris registreeritud vara – 58 boksi garaažihoone asukohaga Tallinnas, XXX. Kooskõlas MTÜS § 95 lg 5 p-st 1 tuleneva keeluga puudub GK-il „V“ õigus kuni likvideerija määramiseni nimetatud vara käsutada.

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes MTÜS § 95 lg-st 12², tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) §-st 602 ja §-st 603, rahuldab kohus avalduse GK-i „V“ likvideerimise läbiviimiseks ning määrab likvideerijaks AH-i. Nimetatud isik vastab MTÜS § 43 lg-tes 2 ja 3 sätestatud nõuetele ning on kohtu hinnangul võimeline likvideerimist vajalikul tasemel korraldama.

Vastavalt TsMS § 477 lg-le 1 vaatab kohus hagita asja läbi hagimenetluse sätete kohaselt, arvestades hagita menetluse kohta sätestatud erisusi. Sama paragrahvi neljanda lõike kohaselt ei ole kohus seotud menetlusosaliste esitatud taotluste ega asjaoludega ega menetlusosaliste hinnanguga asjaoludele, kui seadusest ei tulene teisiti. Kohus leiab, et kuigi avalduses vastavasisulist taotlust esitatud ei ole, tuleb GK „V“ kanda mittetulundusühingute ja nende liitude registrisse ehk ettevõttereregistrisse ning saata määrus täitmiseks registripidajale. Tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 26 lg 2 kohaselt tekib eraõigusliku juriidilise isiku õigusvõime seadusega ettenähtud registrisse kandmisest. Seega ei tunnusta Eesti õigus registrisse kandmata juriidiliste isikute õigusvõimet. Samuti on varasemas kohtupraktikas analoogsetes tsiviilasjades asutud seisukohale, et nii ettevõttereregistrist kustutatud kui ka eelnevalt ettevõttereregistrisse kandmata ühendused tuleb likvideerimise läbiviimiseks sellesse registrisse kanda. Pärast likvideerimismenetluse läbiviimist ühendus kustutatakse registrist. Ettevõttereregistri pidajaks on loetud Justiitsministeeriumi hallatavat riigiasutust Registrite ja Infosüsteemide Keskus (vt: Tallinna Ringkonnakohtu 18.12.2007.a määrus tsiviilasjas nr 2-07-19288, p 17).

Kooskõlas TsMS § 478 lg-ga 3 kuulub käesolev kohtumäärus viivitamatule täitmisele. Määrus jõustub selle kättetoimetamisega GK-i „V“ (TsMS § 606 lg 1).

TsMS § 172 lg 1 alusel tuleb menetluskulud jätta GK-i „V“ kanda.

Epp Haabsaar
Kohtunik